

CAM

Jan Beekhuizen

Expert in tin en meer

Experts zijn in wezen ontdekkingsreizigers. Op zoek naar hoe het is, of was. Zij doen daarvan kond met fraaie verhalen en prachtige plaatjes. Op tv, in boeken of catalogi.

Jan Beekhuizen: antiquair, deskundig op het gebied van tin, brons, koper, meubilair uit de 16e t/m 18e eeuw en beeldhouwwerk t/m de 17e eeuw.

Het interieur van het

huis van Jan en zijn vrouw Lydia is een combinatie van begin 20e eeuwse antiek en zogeheten modern klassiek zitcomfort. Een mix, met aan de muur twee werken van Jan Cremer. Hier en daar tin. In zijn kantoor, dat in de kelder onder zijn winkel is gevestigd, is het anders. Daar overheerst tin. Een opeenvolgende rij van kannen laat zien dat hij oog heeft voor schoonheid en diversiteit.

Een gesprek over zijn werk voor de AVRO, over de opbouw van zijn expertise, zijn passie voor tin en over zijn nieuwste activiteit: een internationale tentoonstelling over tin in het Rotterdamse museum Boijmans Van Beuningen.

Tien jaren expert op tv: waar verbaast u zich nog steeds over?

Jan kijkt even peinzend voor zich uit: 'Dat er telkens weer mensen zijn die totaal niet weten wat ze in huis hebben. Die mensen hebben hun tinnen bord of eikenhouten stoel nog nooit aan een professioneel laten zien. Zij weten niet wat de waarde ervan is en sjouwen dan, als de opnamedag bij hen in de buurt is, hun spullen bij ons naar binnen. Soms zijn dat spullen die, zeker historisch gezien, van groot belang zijn.

Zo kreeg ik bijvoorbeeld eens twee kandelaars gepresenteerd. Ze bleken uit een terp opgegraven te zijn. Het waren kandelaars waar verzamelaars hun lippen bij aflikken en de eigenaar wist er weinig over te vertellen. Zoiets blijft me bij.

Waar ik op let als de camera gaat draaien? Ik concentreer me op wat ik aangeboden krijg, want ik wil er zoveel mogelijk over kunnen vertellen. Ik probeer tot een leuke dialoog met de eigenaar te komen. Tegelijkertijd let ik erop dat ik mijn zinnen goed formuleer. Het is tenslotte iets dat zo voor de camera wordt opgenomen.'

Wat vindt u leuk aan deze taxaties?

'De diversiteit in het aanbod spreekt me aan. En dat je van te voren niet kunt weten waarmee mensen zullen komen.'

Deskundigheid is iets dat je geleidelijk opbouwt. Waar is het bij u begonnen?

'Mijn vader was antiquair. Niet zo eentje waar stempels en merktekens voorop stonden. Hij zei altijd dat je beter een goed stuk zónder merkteken kon hebben dan een slecht stuk mét. En dat ben ik nog steeds met hem eens. Ik heb in mijn jeugd bijna spelenderwijs veel geleerd. Mijn ouders gingen op reis om in te kopen. Ik ging mee. Mijn ouders hadden een koop gedaan en bespraken dat thuis. Ik zat erbij. Een mooie leerschool. Het was echter niet per definitie mijn vaders wens dat ik bij hem in de zaak zou komen werken. Ik werd vroeger vrijgelaten in wat ik later wilde worden. Niet dat ik daar nou zoveel kijk op had, want ik wist het eigenlijk niet. Op een gegeven moment heb ik me ingeschreven voor de Hogere Hotelschool in Maastricht. Het leek me wel wat, want ouders van een vriend van mij hadden een

hotel. Bovendien was ik toen ook al een fervent eetliefebber. Ik heb die school afgemaakt en er veel geleerd waar ik nu nog plezier van heb. Bijvoorbeeld hoe je iets voor grote groepen organiseert of hoe je leiding geeft. En zelfs, dat je eerst moet denken voordat je iets doet. Ik ben na mijn diploma voor twee jaren bij mijn vader in de zaak gegaan. Voor proef, om te kijken of wij samen iets konden doen. Het ging goed, met discussies natuurlijk maar die waren juist nuttig.'

Expertise én verzamelen. Gaat dat samen?

'Ik heb geen privé-verzameling van tin want dat werkt niet in de relatie tot een klant. Stel je voor dat een verzamelaar op zoek is naar een unieke Jan Steenkan. En stel nou dat ik net die ene thuis in mijn eigen collectie heb. Moet ik die dan verkopen? Zo iets is te ingewikkeld. Daarom heb ik de drang tot verzamelen op dit punt losgelaten.

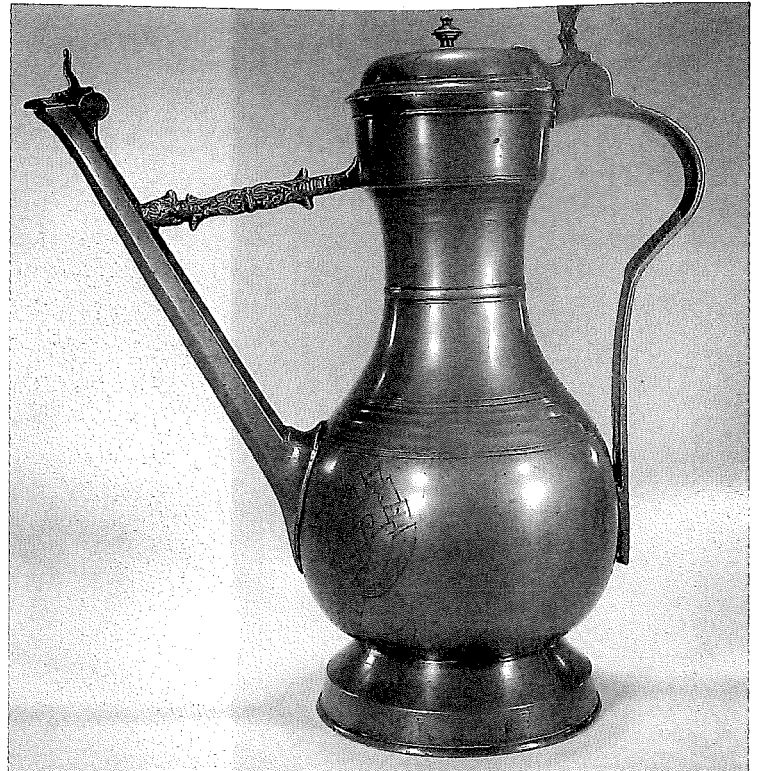
Maar naast tin ben ik ook gek op stripverhalen. Zoals Kuifje of Blake en Mortimer. Ik heb ook wat van Suske en Wiske. Het liefst oude verhalen, want hun nieuwe stijl spreekt me niet zo aan.'

U bent geboeid door tin. Waarom?

'Tinnen objecten zijn vaak mooi van vorm. Ze hebben een lekkere kleur grijs.'

Tin, wat is dat?

'Het gaat hier om een delfstof die op zichzelf te zacht is om direct te worden verwerkt. Er worden daarom andere stoffen aan toegevoegd. Zoals koper, lood, bismut of antimoon. Mensen denken vaak dat tin verwerkt is met zilver. Tin heeft namelijk dezelfde zilverachtige uitstraling als zilver, maar zilver was vroeger kostbaar. Daarom alleen al werd het niet gecombineerd met zilver. Er zijn grofweg gezegd twee samenstellingen van tin. Je hebt het zogenaamde fijn tin dat uit zuiver tin bestaat met soms 1 à 2 procent lood. Daarnaast heb je onfijn tin, ook wel keurtin of kannentinnen genoemd, een alliage met het hoogste loodgehalte. Het percentage lood dat hierbij mag worden verwerkt, varieert van 8 tot 33 procent.'

Heeft tin historisch belang?

'Ja, nou en of.' Jan knikt een paar maal enthousiast met zijn hoofd. 'Eeuwenlang kenden de mensen het materiaal tin maar al te goed. Zij aten immers met tinnen vorken. Hun bier en water kwamen uit tinnen kannen. Hun kookpotten waren gevoerd met een laag van tin. Dit materiaal is inderdaad zeer geschikt voor het maken van tafel- en keukengerei, omdat het bestand is tegen bepaalde zuren. Het beïnvloedt de smaak ook niet. Daarom worden koperen en ijzeren voorwerpen die met voedsel in aanraking komen aan de binnenkant voorzien van een laagje tin. Tin heeft bovendien een thermische werking waardoor warmte en koude bewaard blijven. Uit opgravingen blijkt dat o.a. Egyptenaren, Chinezen, Romeinen, Grieken en - vanaf 2000 voor Christus - de 'Nederlanders' bekend waren met tin. Kortom, dit materiaal was toen niet weg te denken. Nu wel, sinds roestvrij staal zijn intrede heeft gedaan.'

Een expositie over drank en tin?

'Er is een internationale tentoonstelling over tin in het Rotterdamse museum Boijmans Van Beuningen vanaf 3 oktober a.s. tot en met 9 januari 2005. Deze tentoonstelling, *Van Tin Gegoten – Uit Tin Genoten*, richt zich op drinken door de eeuwen heen. Drank dus, in de ruimste zin van het woord. Leden van de Nederlandse TinVereniging hebben hun pronkstukken afgestaan. Ikzelf ben druk geweest met het samenstellen van de catalogus. Hij is 460 pagina's dik en er staan zeker zo'n vierhonderd objecten uit diverse landen in beschreven, compleet met foto. Uit Nederland en ook uit België, Frankrijk, Engeland, Ierland, Roemenië, Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Zwitserland en Tsjechië. Tijdens deze tentoonstelling zal ook worden bekendgemaakt wie de winnaar is

van een speciaal voor deze tentoonstelling uitgeschreven wedstrijd. Het gaat om het meest mooie hedendaagse ontwerp. We hebben tot onze verrassing zeventig inzendingen gekregen waarmee duizend euro te verdienen valt. Zo'n hoog aantal inzendingen doet me goed. Het laat zien dat tin als kunstobject leeft.'

Dromen over tin: heeft u die 's nachts?

'Ik droom er niet over, maar ik heb op het gebied van tin nog wel een wens. Ik wil namelijk proberen een expositie samen te stellen van alle zgn. stadskannen.' Jan wijst op een stoer gevormde kan van meer dan een halve meter hoog. 'Veel steden, zoals o.a. Maastricht en Gent, hadden stadskannen van tin. In deze kannen van soms bijna zeventig centimeter hoog werd drank voor hoogwaardigheidsbekleders geschonken. Een overzichttentoonstelling

van deze kannen zal veel leuke historische feiten op tafel brengen. Voor mij is het een combinatie van culinaire interesse, liefde voor tin en de wil om over te brengen hoe het leven toen was. Mijn droom is dat het ooit zover zal komen. Zo'n expositie van tinnen stadskannen zou voor mij een mooi verjaarscadeautje zijn. Misschien is het iets voor als ik over enkele jaren

de 65-jarige leeftijd heb mogen bereiken.' In Jan's ogen zitten pretlichtjes: 'En dan ben ik nog maar bescheiden, want het liefst zie ik dat we een Nederlands Tin Museum krijgen. Ik blijf hopen.'

Lia Bruyn

Nederlandse TinVereniging: Terpstraat 43, 1771 AC Wieringerwerf.

De winkel van Jan Beekhuizen is gevestigd aan de Nieuwe Spiegelstraat 49 te Amsterdam. (www.janbeekhuizen.nl)

Verkiezing Verzamelaar van het Jaar

De titel "Verzamelaar van het Jaar" is een begrip geworden. De begeerde titel vormt één van de hoogtepunten van de 12e Internationale Collectors Fair op 12 & 13 februari 2005 in Eindhoven. Uit de waardering blijkt namelijk de erkenning voor de inspanningen van de (amateur) verzamelaar. Tijdens de beurs wordt, op zaterdag om 14.00 uur op het Collectors Plaza, de winnaar bekend gemaakt. Gebruik de bon om een inschrijfformulier aan te vragen en mee te dingen naar de titel "Verzamelaar van het Jaar".

Een jury beoordeelt de inzendingen; in eerste instantie aan de hand van uw beschrijving en de daarbij behorende foto's. Op basis daarvan worden de 5 genomineerden gekozen.

Aan de hand van uw presentatie tijdens de Collectors Fair wordt bepaald wie de 1e, 2e, en 3e prijs toekomt en de trofee met geldbedrag in ontvangst mag nemen. Mededinging is gratis en staat los van eventuele beursdeelname.

Wanneer u overigens iemand kent met een mooie verzameling, moedig hem of haar dan aan om mee te strijden voor de titel: "Verzamelaar van het jaar". Buiten de vijf genomineerden voor de titel "Verzamelaar van het Jaar" zullen diverse deelnemers aan deze verkiezing op het Collectors Plaza gratis ruimte krijgen aangeboden om hun verzameling te presenteren.

Voor meer informatie, kijk op www.collectorsfair.nl of bel: 0497-684012.

Verkiezing "Verzamelaar van het Jaar" 2005 Stuur mij het inschrijfformulier toe.

Verzamelthema:.....

Naam:.....

Adres:.....

Postcode/woonplaats:.....

Telefoon/e-mail:.....

Deze bon opsturen naar:
Collectors Fair Beursorganisatie,
Postbus 469, 5600 AL Eindhoven
E-mail: info@collectorsfair.nl